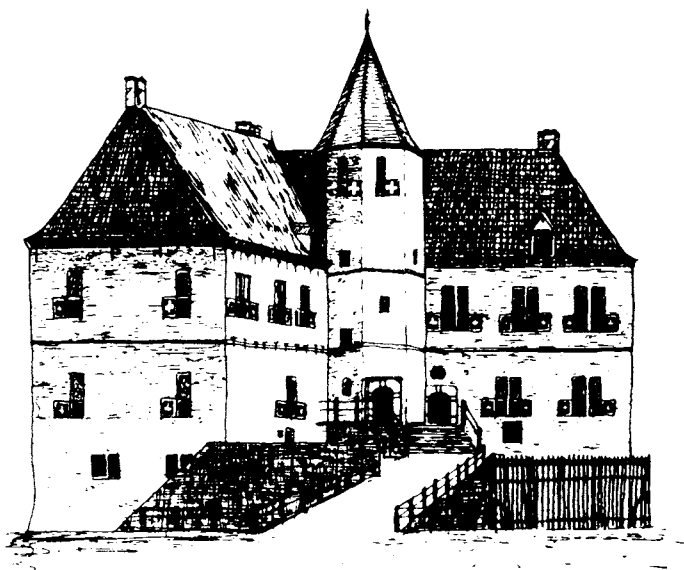

VORDENSE KRONYCK

Jubileum-uitgave

VERENIGING 'OUD VORDEN'
te Vorden

35° jaargang, no. 1, 1 april 2016

VORDENSE KRONYCK

Vordense Kronyck is het verenigingsblad van de oudheidkundige vereniging Oud Vorden. Het stimuleren van de belangstelling voor en verbetering van het inzicht in de geschiedenis van de vroegere gemeente Vorden behoren tot de taken die de vereniging zich ten doel heeft gesteld. Het bevat bijdrages van leden en niet-leden die onderzoek hebben gedaan naar diverse aspecten van de lokale geschiedenis en vervolgens hun bevindingen op schrift hebben gesteld. Daarnaast streeft zij ernaar om zaken van cultuurhistorisch belang, zoals historische bouwwerken, folkloristische gebruiken en het lokale dialect van het Nedersaksisch te behouden.

De Vordense Kronyck verschijnt twee maal per jaar en het bevat zo mogelijk ook artikelen die geschreven zijn in de lokale variant van het Nedersaksisch. Concept-artikelen kunnen worden aangeleverd door zowel leden als niet-leden. De Redactie van de Vordense Kronyck beslist in overleg met auteur(s) over plaatsing, c.q. eventuele aanpassingen.

Artikelen, of gedeelten daarvan, mogen worden overgenomen onder bronvermelding en met schriftelijke toestemming van de oudheidkundige vereniging Oud Vorden.

De vereniging is opgericht op 30 maart 1981.

Lidmaatschap

Het lidmaatschap staat open voor een ieder die belangstelling heeft voor, of zich op enigerlei wijze verbonden voelt met Vorden en haar geschiedenis. Het lidmaatschapsgeld bedraagt € 25,- (€ 20,- voor alleenstaanden). De vereniging is ANBI-gecertificeerd.

Bestuur

Voorzitter	W. Ruiterkamp	T: 0575 – 55 54 55;	E: ruiterkamp.wim@hetnet.nl
Secretaris	mw. A. Menkveld-Wullink	Dorpsstraat 2, 7251 BB Vorden T: 0575 – 55 33 70;	E: info@oudvorden.nl
Penningmeester	G. Vlogman	T: 0575 – 55 25 42;	E: gerritvlogman@gmail.com
Leden	mw. E. Steeman J.G.M. Berentsen R.J. van Overbeeke H.W. Rossel G.H. Vaags	T: 0575 – 552166; T: 0575 – 55 33 68; T: 0575 – 55 14 95; T: 0575 – 55 28 28; T: 06 – 51 38 00 97;	E: es.steeman@gmail.com E: info@janberentsen.nl E: rjvanoverbeeke@gmail.com E: hennie@rossel.nu E: info@ghvaags.nl
Redactie Vordense Kronyck	W.F. Jansen H.J. Reindsen H.W. Rossel	T: 0575 – 52 67 98; T: 0575 – 55 21 04; T: 0575 – 55 28 28;	E: w.f.jansen@upcmail.nl E: a.reindsen@gmail.com E: hennie@rossel.nu
Ledenadministratie	J.G.M. Berentsen	T: 0575 – 55 33 68;	E: info@janberentsen.nl
Oplage ISSN-nummer	425 exemplaren 1383-049X		
Website	www.oudvorden.nl		
Bankrelatie	Rabobank, rekeningnummer: NL74 RABO 0366406523, t.n.v. Vereniging Oud Vorden		
Druk	Weevers	www.weevers.nl	

oudheidkundige vereniging
oud vorden

te Vorden

VORDENSE KRONYCK

Jubileum-uitgave,
ter gelegenheid van het 35-jarig jubileum
van de vereniging

35^e jaargang, no. 1, april 2016

VAN DE VOORZITTER

Beste lezers,

Een jaar geleden maakte ik u al attent op ons 35-jarig jubileum en op het moment dat u deze Kronyck leest is het al weer voorbij. Waar blijft de tijd.

Het antwoord hierop wordt in dit jubileumnummer in een aantal artikelen duidelijk gemaakt. De redactie van de Kronyck heeft zich tot het uiterste ingespannen om de verschijningsdatum samen te laten vallen met ons jubileum. Daarbij betreft het zelfs een extra dikke Kronyck, waar u al lezend ongetwijfeld van zult genieten.

Hennie Reindsen, vanaf het eerste uur betrokken bij Oud Vorden, beschrijft chronologisch de ontwikkelingen binnen onze vereniging. Lezend kom je tot de conclusie dat de denkbeelden van het eerste bestuur nog steeds leven en dat de manier waarop dit vorm gegeven wordt niet wezenlijk anders is als gedurende de afgelopen 35 jaar.

Daarbij heeft de komst van het internet, wellicht één van de grootste verandering in de maatschappij in de afgelopen decennia, ook op onze vereniging een toenemende invloed. Zo ontvangt de website van Oud Vorden regelmatig ver over de 100 bezoekers, een zelfde aantal als we op onze verenigingsavonden mogen begroeten. Het grote verschil is echter dat we dit aantal bezoekers 7 dagen per week hebben. De openingspagina naar de digitale edities van Contact is inmiddels 1400 keer bezocht. Het is voor het bestuur de uitdaging om een goede balans te blijven houden tussen de wensen van onze eigen leden en wat er globaal aan vragen zijn.

De hoofdmoot in deze Kronyck wordt gevormd door een artikel van ons erelid Wim Jansen (vanwege ruimtegebrek leest u over deze benoeming meer in de volgende Kronyck, samen met ander Verenigingsnieuws). Geïnspireerd door de voordracht van Henk Wiekart tijdens de Nijaorsvesite van dit jaar maakt hij een wandeling door de Dorpsstraat vanaf de voormalige groentewinkel van Klumper op de hoek van de Stationsweg en beschrijft gaandeweg wie er de afgelopen eeuw gewoond hebben. Een feest van herkenning.

Hennie Rossel, ook een echte steunpilaar, geeft een overzicht van de redactionele activiteiten van 35 jaar Vordense Kronyck en de ontwikkelingen rond de Midwinterpraot.

Helaas is onze ledenadministratie niet vanaf het begin bewaard gebleven. Daardoor kunnen we geen betrouwbare uitspraak doen over het aantal personen dat alle 35 jaren lid is geweest. Sommigen kennen we uiteraard, maar om te voorkomen incompleet te zijn, wil ik ook hier een oproep doen om u te melden bij het secretariaat wanneer u is tot deze groep behoort. Hopelijk stelt ons dit in staat in de volgende Kronyck wel een overzicht te publiceren. Ik wens u een ontspannen zomer toe, in de best mogelijke gezondheid.

Goed gaon,

Wim Ruiterkamp

VERENIGING 'OUD VORDEN' TOEN.. EN.. NU

Oudheidkundige Vereniging Vorden

Doel der vereniging: het verzamelen, onderzoeken, tentoonstellen, inventariseren en beheren van oudheden in resp. afkomstig uit de gemeente Vorden alsmede het behouden van karakteristieke dorpsgezichten.

AGENDA:

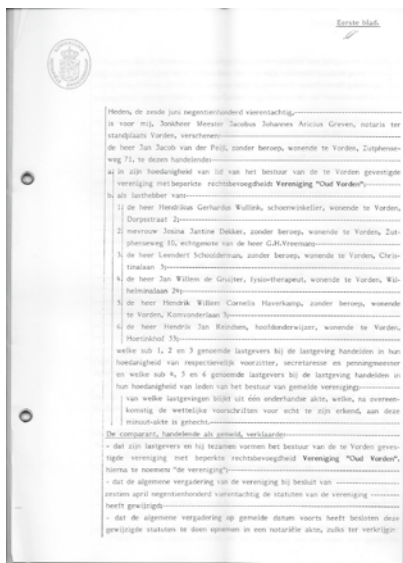
- Opening door de heer Kettelerij.
- Uiteenzetting van het doel van de Oudheidkundige Vereniging Vorden.
- Pauze.
- Samenstelling voorlopig bestuur.
Het oprichtingscomité, bestaande uit de heren G. Koerselman, J. Kettelerij, J. Dolphijn en G. Weevers, draagt de verdere werkzaamheden over aan het te vormen bestuur.
- Ontvangen is een startgift van f 250.- van de Werkgroep Leefbaarheid Vorden, bestemd voor de Oudheidkundige Vereniging Vorden.
- Rondvraag en sluiting.

Diverse Vordenaren werden uitgenodigd om op 3 februari 1981 naar Hotel Bakker te komen voor een vergadering waarin de noodzaak en de mogelijkheden tot het oprichten van een 'oudheidkundige vereniging' werden besproken. De noodzaak lag volgens de uitnodigers in het feit dat in die jaren te veel monumentale panden uit het Vordense dorpsbeeld verdwenen om plaats te maken voor moderne gebouwen. Aanleiding destijds was de sloop van het voormalige dokters-, vervolgens notarishuis van resp. dokter Monnik en notaris Rombach, om plaats te maken voor de nieuwe Rabo-bank. Een sterke oudheidkundige vereniging zou de mogelijkheid hebben de betreffende instanties te manen met meer respect om te gaan met het monumentale erfgoed.

Het oprichtingscomité bestond uit de heren G. Koerselman, J. Kettelerij, J. Dolphijn en G. Weevers. De uiteenzetting over mogelijkheden en noodzaak door dhr. J. Kettelerij werd zo positief ontvangen dat ter plekke een voorlopig bestuur werd gevormd.

De samenstelling was als volgt:

Dhr. H.G. Wullink, voorzitter
Mw. J.J. Dekker, secretaresse
Dhr. L. Schoolderman, penningmeester
Verdere leden waren: dhr. H.W.C. Haverkamp en dhr. J.J. van der Peijl.

Het voorlopige bestuur belegde met spoed een vergadering waar tot oprichting van een oudheidkundige vereniging zou worden overgegaan. Op 30 maart 1981 vond deze plaats bij Hotel Bakker. Tijdens deze vergadering werden de heren J.W. de Gruyter en H.J. Reindsen aan het bestuur toegevoegd.

Het bestuur had ook al plannen klaar liggen:

De contributie werd op fl. 20,- per jaar vastgesteld.

Enkele malen per jaar zou een spreker worden uitgenodigd met onderwerpen over de historie van Vorden en omgeving.

Tweemaal per jaar zou een periodiek met interessante artikelen worden uitgegeven: De Vordense Kronyck.

Eenmaal per jaar zou men een bezoek kunnen brengen aan een museum, kasteel, stad tentoonstelling, enz. in de buurt. Die 'buurt' strekte zich later uit van Drente (Orvelte), Friesland (Makkum), 's Hertogenbosch (Sint Janskerk), tot ver in Duitsland.

Het oprichten van een museum of oudheidkamer werd het bestuur door de voorzitter van de Zutphense oudheidkundige vereniging als niet haalbaar ontraden.

Activiteiten in het eerste jaar (1981):

30 maart 1981: Oprichtingsvergadering bij Hotel Bakker

22 september 1981: De heer G.J. Eskes, met dia's over oud Vorden bij Hotel Bakker

11 november 1981: De heer Grootjans, met een lezing over de Achterhoek in het Dorpscentrum (circa 70 bezoekers!)

11 december 1981: Een afvaardiging van onze nieuwe vereniging brengt een bezoek aan de nieuwe behuizing van het Staringinstituut in Doetinchem

06 januari 1982: De leden worden uitgenodigd in de 'Schure van Bloemendaal' voor een kopje koffie, oliebollen, nieuwjaarsrolletjes en een borreltje. Mevrouw Van Til-Klumper brengt leuke dialectstukjes ten gehore. (De uitnodiging voor deze bijeenkomst gebeurde nog niet door middel van e-mail. Zie de prachtige, handgeschreven convocaties hieronder)

17 februari 1982: De heer Van Roekel houdt een lezing met dia's over de Achterhoek

29 maart 1982: Jaarvergadering (er zijn 61 leden aanwezig) De heer Rob Kater verzorgt een lezing over de restauratie van Paleis Het Loo.

07 september 1983: Fietstocht naar kasteel Verwolde. Deze tochten kwamen daarna ieder jaar op de agenda, tot 1987. Voor een tocht naar Bronkhorst was te weinig belangstelling. Dus werden ze daarna niet meer georganiseerd.

Dit patroon van activiteiten zien we de volgende jaren steeds terugkeren. Een succesformule!

De avonden werden goed bezocht. De reisjes, meestal georganiseerd door de heer L. Schoolderman, konden rekenen op voldoende belangstelling.

De jonge vereniging bruiste van leven. Naast het 'vaste' programma gingen diverse, actieve, leden zich verdiepen in belangrijke zaken betreffende de Vordense cultuur.

Zo werd in 1982 een 'veldnamenonderzoek' gestart door dhr. Rob Kater, al snel geassisteerd door de heren J. van den Broek en B. Bargeman.

L S

Vereniging Oud Vorden.
Vorden, December 1981

Nog met veur old en nej wolle wille ow effen
ut menningen veur de Nej foarsmissita op 6 Januari
um 8 uur in de „Schure“ van Bloemendaal.

Wie hoft bie öllickrabb'in, kaffie en een borreltjen,
gerellig te proaten oaver old Vorden, um zo veur
nejje indrukke op te doene veur et kommande foar.

Wie wunst ow alle een goere oovergank van old
naa nej en völle heil en regen veur 1982

Göt Kiek
Et Bestuur

Er werd een monumentencommissie gevormd. Hun doel: Monumenten opsporen, op een lijst plaatsen en ze, zo nodig, beschermen tegen de toen (te) veel gehanteerde slopershamer. Dit leidde uiteindelijk tot de instelling van een gemeentelijke monumentencommissie waarin de heren R. Kater en G.H. Vaags namens Oud Vorden zitting namen.

Om wat meer over de historie van Vorden op papier te krijgen, nam onze vereniging in het najaar van 1985 het initiatief tot het schrijven van een boek. Met steun van de Rabobank (het boek moest klaar zijn bij de heropening van de bank) toog een groep enthousiaste samenstellers aan het werk. Op tijd konden de heren G.W. Brinkman, J. van den Broek, J. Eeftink (streekarchivaris), J.W. de Gruyter, H. Janssen en H.G. Wullink met behulp van Drukkerij Weevers het prachtige boek VORDEN EEN HISTORISCHE VERKENNING aanbieden. Het werd in februari 1987 aan alle leden van Oud Vorden uitgereikt.

In 1986 komt het bestuur op het idee om het verdwenen 'Wehmeportje' te herplaatsen bij het nieuwe gebouw van De Wehme. Het werd gevonden in het depot van Monumentenzorg te Valburg en het werd op initiatief van 'Werkgroep Leefbaarheid Vorden' naar Vorden vervoerd, hersteld en op een nieuwe plek herbouwd.

Onder leiding van dhr. J. van den Broek, met medewerking van de heer B. Bargeman en vele vrijwilligers van onze vereniging en met financiële steun van de Gemeente Vorden, kon het project in het voorjaar van 1989 worden afgesloten. Ook diverse bedrijven leverden materiaal en/of werkrachten.

Vorden was weer een 'pareltje' rijker!

In samenwerking met de Gemeente Vorden, Werkgroep Leefbaarheid Vorden, VVV en Kerkvoogdij van de Hervormde Gemeente, mochten enkele bestuursleden van onze vereniging assisteren bij het organiseren van een Monumentendag.

In het najaar (de 2de zaterdag in september) van 1989 was er een route uitgezet, die belangstellenden te voet, per fiets of per auto langs boerderijen, kerken en kastelen voerde.

Deze Monumentendag verscheen daarna jaarlijks op de agenda.

Op verschillende Floralia-tentoonstellingen was Oud Vorden met een stand vertegenwoordigd.

Ook werden in samenwerking met de Openbare Bibliotheek bijna jaarlijks tentoonstellingen georganiseerd: o.a. van onze plaatselijke kunstschilders Jan Kost (in het seizoen 1982/83) en Jörissen (in het seizoen 2002/03). Verder verzorgde onze vereniging exposities over 'oude gebruiksvoorwerpen van de boerderij (in 1985), een tentoonstelling van oude foto's uit diverse oude jaargangen van Contact (in 2003), van oude, historische opnames en Ansichtkaarten uit Vorden en van Vordenaren.

Een hoogtepunt vormde de feestavond op 1 april 2006 ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum van onze vereniging. Bij Hotel Bakker werden de leden van onze vereniging 'ver gast' op een uitgebreid stampottenbuffet volgens 'grootmoeders recept'. Een pluim voor Hotel Bakker!

Jan Ottink en Dianne Marsman zorgden voor de muzikale omlijsting.

Een hoogtepunt op deze avond was de presentatie van het boek **BEDRIJVIGHEID IN VORDEN IN DE 20de EEUW** en de uitreiking van het eerste exemplaar aan de man die er de meeste energie in had gestoken, ons eigen redactielid, dhr. Hennie Rossel.

Alle leden ontvingen een Jubileum-Kronyck, een herdruk van het allereerste exemplaar van juli 1981.

Eind 2004 begint het bestuur serieus na te denken over een eigen archiefruimte. Allerlei mogelijke locaties worden 'bekeken'. Op de bestuursvergadering van 26 april 2006 kan de voorzitter meedelen dat de ruimte op de zolder van het Dorpscentrum klaar is om ingericht te worden.

De werkzaamheden van het bestuur worden nu langzamerhand zo divers, dat men besluit tot het instellen (in 2007) van afzonderlijk commissies, zoals:

Een Archiefcommissie
Werkgroep Monumenten
Werkgroep Genealogie
Werkgroep Fotoarchief
Boerderijencommissie
Commissie Gevelstenen
Redactie Kronyck

Veel leden meldden zich aan om in een van deze werkgroepen zitting te nemen.

Inmiddels is het archief van het zolderkamertje in het Dorpscentrum verhuisd naar een beter toegankelijke ruimte in De Voorde. Allerlei archiefmateriaal, zoals boeken, tijdschriften, foto's, enz., is daar op ordelijke wijze ondergebracht en voor iedereen beschikbaar.

Het allerlaatste en langdurigste project dat door het bestuur in gang is gezet, is het scannen en digitaal opslaan van alle uitgaven van het weekblad 'Contact' vanaf het begin in 1934, tot aan het jaar 2006. Vanaf dat jaar werd Contact door de uitgever, drukkerij Weevers, zelf digitaal opgeslagen.

Sinds januari dit jaar (2016) zijn er doorlopend twee personen aanwezig die zich bezig houden met het scannen. In circa anderhalf jaar hoopt men hiermee klaar te zijn. Al dit opgeslagen materiaal is voor iedereen (digitaal, via internet en volledig doorzoekbaar op trefwoord) beschikbaar.

In de eerste Midwinterpraot van december 1984 benadrukt het bestuur, dat voor het goed functioneren van een vereniging regelmatig contact tussen leden en bestuur noodzakelijk is. Naast de Kronyck (één uitgave per jaar, al vanaf 1981) zal er voortaan in december ook een 'Midwinterpraot' worden uitgegeven.

Beide organen informeren de leden over praktische verenigingszaken. Daarnaast komen in beide uitgaven een keur aan cultureel-historische onderwerpen aan de orde.

Doordat de Midwinterpraot langzamerhand de kwaliteit en omvang van de Kronyck benadert, wordt tijdens de bestuursvergadering van 7 augustus 2000 besloten de Midwinterpraot te laten vervallen en in de jaren daarna twee Kronycken uit te geven.

Een driekoppige redactie zorgt ervoor dat de leden jaarlijks twee goed uitziende, gemakkelijk leesbare en van historisch relevante artikelen voorziene Kronycken ontvangen.

Onze eerste secretaresse, Jo Vreeman-Dekker, noemt in 1982 voor het eerst een ledenaantal, nl. 86.

Zo'n 10 jaar later telt men er 280. Nu, in 2016, staat de teller op 422!

In feite kan men hieruit al wel aflezen dat onze vereniging prima draait. Een grote groep actieve commissieleden is met vele interessante projecten bezig. Ze weten zich aangestuurd en gesteund door een zeer gedreven bestuur. Vele, trouwe leden bezoeken de leerzame maar ook gezellige avonden (de zaalverhuurders komen soms stoelen te kort). De gebruikelijke taal op deze avonden is, zo mogelijk, het 'Achterhoeks' dialect (mede sfeerbepalend?)

Tot slot: In een 'paar' woorden heb ik geprobeerd het ontstaan, de voortgang en de tegenwoordige situatie van onze 35-jarige oudheidkundige vereniging te beschrijven. Deze samenvatting leerde mij dat het huidige, van energie bruisende Oud Vorden aantoonde dat het een goede gedachte is geweest van de eerder genoemde groep Vordenaren, onder bezielende leiding van de eerste voorzitter, Henk Wullink, om op 30 maart 1981 een oudheidkundige vereniging op te richten.

Henk's lijfspreuk: *A'j plat könt praoten, moj 't neet laoten*, was in feite sfeerbepalend voor onze vereniging. Houd de gestelde doelen in het oog t.a.v. cultuur, historie en het behouden van het lokale dialect. En wat de verenigingsavonden aangaat: zorg voor (een niet te hoog) niveau en...houd het vooral gezellig! Ik weet dat ons huidige bestuur er nog steeds zo over denkt. De volle zalen zijn het bewijs.

Hennie Reindsen

Bestuursamenstelling door de jaren heen (voor de statistici onder u):

Voorzitter:

Dhr. H.G. Wullink	1981-2002	Secretaresse:	Mw. J.J. Vreeman	1981-1995
Dhr. H.J. Reindsen	2002-2007		Mw. F. van Druuten	1995-2010
Dhr. G. Klunder	2007-2010		Mw. A. Menkveld	2010-heden
Dhr. W. Ruiterkamp	2010-heden			

Penningmeester:

Dhr. L. Schoolderman	1981-1997
Dhr. R. Ilbrink	1997-2005
Dhr. G. Klunder	2005-2007
Dhr. J. Bosch	2007-2013
Dhr. G. Vlogman	2013-heden

Bestuursleden:

Dhr. J.W. de Gruyter	1981-1988	Dhr. G. Eskes	2006-2015
Dhr. H.W.C. Haverkamp	1981-1988	Dhr. G.H. Vaags	2004-heden
Dhr. H.J. Reindsen	1981-2002	Dhr. R. van Overbeeke	2007-heden
Dhr. J.J. van der Peijl	1981-1996	Dhr. J.G.M. Berentsen	2010-heden
Dhr. H.W. Rossel	1995-heden	Mw. E. Steeman	2013-heden
Dhr. G. Koop	1988-2006	Dhr. W.F. Jansen	2007-2010
Dhr. C. Bosch	1996-2007	Mw. F. van Druuten	1988-1995

WEL EN WEE AAN DE DORPSSTRAAT IN DE VORIGE EEUW

De straat die we tegenwoordig Dorpsstraat noemen en die nu de belangrijkste winkelstraat van ons dorp is, was tweehonderd jaar geleden een onbeduidende zandweg, waarover zich weinig verkeer zal hebben verplaatst.

De weg had namelijk nauwelijks een achterland, je kon hooguit naar Ruurlo en dan, noodgedwongen, richting Borculo, anders liep je vast in een vrijwel ondoordringbaar moerasgebied.

De Dorpsstraat in 1864, geschilderd door onze plaatsgenoot Jan Jacob Zuidema Broos, geboren in Linde en, toen zijn ouders verhuisden naar Wijhe, opgegroeid bij en opgevoed door zijn grootouders Jacob Ensink (schoolmeester en ontvanger der belastingen) en Anna Christina Dietz die in het grote huis links (A8) woonden. Pas toen er in 1826 van Staatswege werd besloten om de Achterhoek te ontsluiten door het aanleggen van een straatweg van Deventer over Zutphen naar Winterswijk en die weg tevens aan te leggen door het dorp Vorden en niet er om heen, kwam ons mooie dorp tot leven en kon er geleidelijk een levensvatbare kern ontstaan langs deze route. Met beelden en tekst wil ik proberen de laatste circa 100 jaren van deze evolutie te tonen.

1. Als we vanaf Ruurlo de Dorpsstraat in komen is rechts het kantoorpand van notaris Hulleman.

Al in 1800 stond hier een behuizing en deze had het huisnummer 1. De eerst bekende bewoner in 1800 was Jacob Levij die, bij zijn overlijden in 1808 een vrouw en dochter achterliet. Daarna was in dit pand o.a. een klompenmakerij en een tapperij gevestigd.

Vanaf 1885 was hier in de groenten- en fruitzaak van de familie Camperman gevestigd. Hun dochter Grada trouwde met Hendrik Klumper uit Zelhem en zij zetten samen dit bedrijf voort.

In 1925 kochten zij het pand van de familie Van der Borch van huize Vorden.

Hun twee kinderen, Eef en Gerda, hielpen al vroeg mee in het bedrijf en zoon Eef heeft het bedrijf voortgezet en uitgebreid met bloemen- en plantenverkoop, samen met zijn vrouw Alie Wissels, die de winkel deed.

Eef ventte met paard en wagen groenten en fruit en was een bekende verschijning in het dorp. De kinderen Klumper waren in hun vrije tijd geboren toneelspelers en aan hun kunsten denken duizenden dorpelingen nu nog met plezier en heimwee terug.

Eef heeft tot op hoge leeftijd bij meerdere amateurtoneelverenigingen als regisseur gefungeerd en zijn zuster Gerda was o.a. zeer bekend en geliefd om haar optredens als conferencier 'Gerritjen Brummelstruuk'.

Mede door de enorme concurrentie door de opkomst van de supermarkten werd de verkoop van groenten en fruit in 1980 beëindigd. Een bewaard gebleven uitspraak van Eef uit die tijd tegen een vooruitstrevende supermarkteigenaar die groenten en

fruit ging aanbieden in zijn winkel: Wat maak ie mien noe, ik gao toch ok gin suuker verkopen? Maar die vorm van vooruitgang kon hij natuurlijk niet tegenhouden.

Gradie Klumper, dochter van Eef en Alie heeft de bloemen- en plantenwinkel nog voortgezet, maar in 1985 werd die verhuurd aan Elbrink.

Het groenten- en fruitgedeelte is nog een tijdje voortgezet door resp. Brunnekreeft en Huitink en in 1990 verplaatst naar een nieuw pand aan de Burg. Galléestraat.

Daarna heeft het pand onderdak geboden aan een kledingzaak en een makelaarskantoor. 2. In dit pand zal binnenkort een ‘Winkel van Sinkel’ gevestigd worden. In begin 20e eeuw was hier de schoenmakerij van de familie Grotenhuis Ten Harkel gevestigd, daarna woonde er de familie Kok, hij een gepensioneerd militair, zij was ‘juffrouw Kok de vroedvrouw’.

In 1938 vestigde zich hier schoenmaker Gerrit Albers met zijn jonge gezin. Het pand werd verbouwd tot werkplaats annex winkel, het domein van Gerrits vrouw Dina Weenk.

Gerrit had het schoenmakersvak met de papelep ingegoten gekregen want zijn vader had een schoenmakerij op de Nieuwstad. Voor scholing bezocht hij, per fiets, de schoenmakersopleiding in Deventer en kreeg hij zijn praktijkopleiding, zoals toen algemeen gebruikelijk, bij andere schoenmakers, in het geval van Gerrit zelfs in Brussel.

Hij was een zeer goed vakman, maar soms wat moeilijk in de omgang, dan was hij onderhevig aan stemmingen. Verder was hij een vurig socialist en stak dit niet onder stoelen of banken, al zeker niet tegenover zijn burens van bakkerij Schuppers, die vurige democraten waren. Gerrit schroomde in de verkiezingstijd niet om zelfs met een spandoek de weg op te gaan, dit tot grote hilariteit van de buurt.

Het gezin Albers kreeg vier kinderen, Herman, Joke, Gerrie en Ans, geen van hen heeft de

schoenmakertraditie voortgezet.

Ruim na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd is Gerrit Albers in 1963 met zijn schoenmakersbedrijf gestopt.

Daarna is het pand verkocht en afgebroken en is er de Nuts- later B o n d s s p a r b a n k gebouwd.

Ook Foto Zeylemaker is hier nog een poosje gevestigd geweest.

In 1982 kwam het pand leeg te staan en werd het gekocht door de familie Sueters, die op De Kranenburg al een speelgoed- huishoud- en cadeauwinkel bezat.

Het pand werd verbouwd tot winkel en in 1984 geopend. Daarna is het nog tweemaal vergroot en werd het assortiment verder uitgebreid met muziek- lectuur en kantoorartikelen.

Helaas staat het pand na sluiting van de winkel op 1 januari 2015 weer leeg. Nu ligt er een plan om er een verzameling kleine bedrijven in te beginnen.

3. Tussen dit pand en het volgende is er een toegangspad naar een typisch dorpsboerderijtje, dat een meter of dertig naar achteren staat en eigenlijk nauwelijks opvalt.

In het begin van de vorige eeuw woonden daar Antoon en Jans Maalderink. Wij, als kinderen, dachten dat ze man en vrouw waren, want beiden hadden spierwit haar en hij bovendien nog een grote witte baard. Het bleek later echter dat het vader en dochter waren, hij weduwnaar en zij was ongetrouwd gebleven. Het was een hartelijk stel die door de hele buurt op handen gedragen werd en 'ome Toone en tante Jans' genoemd werden. Antoon was eerst landbouwer en later ook wisselloper, tot op hoge leeftijd liep hij nog éénmaal per week naar Hengelo(Gld). Na zijn dood ging zijn dochter Jans inwonen bij haar zuster, die getrouwd was met Pardijs de postbode, die op de Stationsweg woonde.

Daarna woonden jarenlang de families Boers, Visschers en ter Linde in dit boerderijtje.

Enkele jaren geleden waren er plannen om in het pand

van Boerstool en op het onbebouwde gedeelte achter deze huizen een grote supermarkt te doen verrijzen met daarbij natuurlijk een knots van een parkeerplaats, wat dan zeker ten koste zou zijn gegaan van dit unieke boerderijtje, maar (gelukkig) zijn die plannen nooit uitgevoerd.

4. In het volgende pand is nu de brood- en banketbakkerij van Bakker Joop gevestigd.

Op deze plek bevindt zich al meer dan 160 jaar een bakkerij want in 1854 vestigde zich hier de in Vorden geboren bakker Jacob Muetstege met zijn gezin, komend uit Zutphen. Als je de levensloop van Jacob Muetstege en zijn echtgenotes volgt dan ben je getuige van zeer veel verdriet en ellende. Jacob is namelijk drie keer getrouwd, aangezien zijn eerste twee echtgenotes

beiden in het kraambed zijn overleden. Op zich is dat al bijna onvoorstelbaar maar zeker geen ongewoon verschijnsel in die dagen. In totaal verwekte hij bij die twee echtgenotes vijftien kinderen, waarvan er slechts drie de volwassen leeftijd bereikten, dat is pas echt onvoorstelbaar.

In 1901 verkocht Jacob het pand aan het net getrouwde echtpaar Evert Schuppers en Hanna Kreeftenberg uit Wichmond. Evert kwam uit een bakkersfamilie en zijn vrouw uit een molenaars- en molenbouwersgeslacht. Ter vergelijking met het gezin hier boven; Evert kwam uit een gezin met twaalf kinderen en twee moeders, Hanna kwam uit een gezin met twaalf kinderen en drie moeders. Veel kinderen was dus in die tijd geen uitzondering, evenals vroege sterfte bij vrouwen na zwangerschap.

Het jonge echtpaar Schuppers ging in Vorden voortvarend aan de slag met hun bakkersbedrijf en de zaken gingen zo voorspoedig dat ze besloten om ter gelegenheid

van hun 25-jarig huwelijksjubileum in 1926 het oude bakkerspand af te laten breken en op dezelfde plek een nieuw bedrijfspand te laten bouwen met de allernieuwste snufjes op bakkersgebied, zoals een elektrische bakoven en een moderne winkel om je vingers bij af te likken. Zakelijk werd er dus een zeer vooruitstrevend

beleid gevoerd, wat dan weer in schrill contrast stond met andere zaken waar conservatisme hoogtij vierde, zoals in het geval van hun oudste dochter. Die wilde dolgraag bakker worden, maar dat werd door haar vader resoluut afgewezen met de mededeling: *Gin vrouwluu in mien bakkerieje*. Tegenspraak overbodig! Ze werd daarentegen eenvoudig in de leer gedaan bij een collega bakker met een zieke banketbakkerswinkel om het vak van winkelmeisje te leren.

Het echtpaar Schuppers kreeg 7 kinderen: Bertha, Jan, Evert, Lien, Joop en een doodgeboren tweeling. Oudste zoon, Jan, kwam in de zaak en zette die voort na de dood van zijn ouders. Zoon Evert is jong (24 jaar) overleden. Joop is na een carrière als o.a. ambtenaar en beroepsmilitair in 1950 getrouwd met Marie Roozendaal en daarna bij zijn broer Jan in de bakkerij gekomen. Bertha en Lien zijn beiden getrouwd met resp. kippenhouder Willem Jansen en boekdrukker/dirigent Derk Wolters. Jan Schuppers trouwde in 1937 met Jo Bekkenkamp en zij deed vanaf die dag de winkel. Zij kregen samen vier kinderen: Eef, Gerrit Jan en Hans. Jan was ook een goed bestuurder en was onder andere jarenlang bestuurslid van Het Nut.

Toen Jan Schuppers in 1968 overleed werd de zaak verkocht aan bakker Van Groningen, die echter wegens ziekte gedwongen was om te stoppen met zijn werkzaamheden. Hij verkocht het bedrijf in 1975 aan Jan Oplaat, tot die tijd bakker/kruidenier in de Wildenborch. Jan en Hermien Oplaat hebben het bedrijf voortgezet tot 1996 en toen verkocht aan Gerard Berendsen. Deze verkocht het bedrijf ruim twee jaar later aan Joop Bruggink, de huidige eigenaar.

Tussen het bakkerspand en het volgende pand is een brede ruimte. Dat was vroeger de toegang tot de molen, die achter het bakkerspand aan de tegenwoordige Molenweg stond. Deze 'Stenderkaste' was in de laatste fase eigendom van Lebbink, die aan de overkant van de Dorpsstraat woonde. Hierop komen we verderop in dit artikel nog terug.

5. We komen nu bij het woonhuis hier met winkelpand en werkplaats van Boerstoeel. In de 19e eeuw stond daar een molenaarshuis, waarin molenaar Oldenampsen woonde. De familie Hermanus Oldenampsen heeft omstreeks de eeuwwisseling ook dit huis laten bouwen. Zijn weduwe heeft het in 1921 verkocht aan Hidde van der Wal, die aan de overkant van de weg woonde en daar een oude woning en een schilderswerkplaats had.

Hidde bouwde bij zijn nieuw verworven woning een schilderswerkplaats met daarvoor een winkel voor schildersbenodigdheden. Twee zonen, Jan en Jo, zetten samen het schildersbedrijf voort, maar het winkelgedeelte ging steeds beter lopen en er werden allengs ook drogisterijartikelen verkocht. Dit vereiste op den duur een studie om

deze zaken te mogen verkopen en Jo ging daarvoor de benodigde papieren halen. De zaken werden toen gesplitst, Jan ging het schildersbedrijf doen en trouwde in 1932 met de Duitse Lotte Hahn, die tot die tijd bij Hotel Jansen in de bediening werkte. Het echtpaar bleef kinderloos. Het schildersbedrijf werd door gebrek aan een opvolger in 1964, met 5 man personeel, overgenomen door Ton Greuters en Leo Westerhof. Zij verplaatsten in 1965 hun schildersbedrijf naar een ander adres, namelijk Het Hoge 3. Jo werd drogist en trouwde in 1936 met Dine Groot Obbink. Zij kregen in 1940 een zoon, Hidde. De drogisterij van de Van der Wals kreeg de toepasselijke naam “De Olde Meulle”, want die stond praktisch in hun achtertuin. Jo en Dine waren, buiten hun drogisterij, vele jaren zeer gedreven leden van de Vordense dansgroep “De Knupduukskes”, waarin Jo ook jarenlang een bestuursfunctie vervulde.

De drogisterij werd later overgedaan aan hun zoon Hidde, die zijn assortiment ook nog uitbreidde met een afdeling rookartikelen, maar hij was tenslotte toch genoodzaakt om, door de veranderde economische omstandigheden, het bedrijf in 1983 te sluiten. Het pand werd toen gekocht door Johan en Alie Boerstael die een schildersbedrijf annex ‘doe het zelf winkel’ aan de Insulindelaan bestierden. De winkel groeide daar langzamerhand uit zijn jasje. Ze kregen aan de Dorpsstraat aanzienlijk meer ruimte

en natuurlijk ook een winkel op een A-locatie! Ook werd de werkplaats achter de winkel vernieuwd. Johan en Alie hadden twee zonen, Joop en Dick. Joop besloot om musicus te worden en Dick om het schildersbedrijf voort te zetten en haalde daarvoor

alle benodigde diploma's en is in 1989 in het bedrijf gekomen.

Mede door de van rijkswege steeds maar zwaarder wordende vestigings- en milieueisen werd besloten het schildersbedrijf te verplaatsen naar een nieuw te bouwen bedrijfspand op bedrijventerrein

Werkveld, wat in 2004 zijn beslag kreeg.

Ook het voortzetten van de winkel werd onmogelijk vanwege het niet kunnen vinden van een geschikte opvolger en werd besloten deze te sluiten.

Gemeentelijke plannen om achter dit pand een supermarkt te bouwen werden, door een veranderende marktsituatie niet gerealiseerd en sindsdien heeft het pand meerdere tijdelijke bestemmingen gehad. Hopelijk wordt hiervoor spoedig een definitieve oplossing gevonden.

6. In 1922 werd op deze plek een woonhuis met kantoor voor de kassier van de Coöp. Boerenleenbank gebouwd. Deze was sinds de oprichting in 1906 gevestigd in de woonkamer thuis bij de kassier Hendrik Jan Tjoonk aan de Pastorieweg, een hele vooruitgang, dus. Ook werd toen zijn salaris aangepast aan zijn belangrijke en verantwoordelijke taak en vastgesteld op f 750,- per jaar. Na bijna 25 jaar kassier te zijn geweest trad de heer Tjoonk in 1930 terug en werd opgevolgd door de heer H. Kapelle.

In 1935 bleek dit pand niet langer geschikt en verbouwing bleek niet tot de

mogelijkheden te behoren, dus werd er besloten 'met vermindering van luxe' een nieuw pand te bouwen aan de Ruurloseweg.

Sindsdien heeft het oude pand verschillende bewoners gehad. De eerste was meester Fokkens, meester aan de school op Het Hoge. Daarna de familie Koning, hij was advocaat en zij had een tandartspraktijk schuin

aan de overkant van de weg in de voorkamer van de familie Klein Lebbink. Later is deze praktijk verplaatst naar hun eigen huis en was de lange tandartstraditie in dit pand begonnen. Na de oorlog is de familie Koning geëmigreerd naar Frejus in Frankrijk, waar ze een camping begonnen. Mevrouw Van der Werf nam de tandartspraktijk toen over, later werd die voortgezet door tandarts Hylkema. De heer Edens was op deze plek de laatste tandarts. Hij is in oktober 1994 vertrokken.

7. Op de hoek van de Insulindelaan staat dit prachtig verbouwde huis annex dependance van het aan de overkant gelegen Hotel Bakker. Hier woont het echtpaar Bakker senior.

Van oorsprong was dit de woning/winkel van de familie Emsbroek en werd in de werkplaats achter het huis door zoon Hermanus Bernardus in 1904 de eerste fiets in elkaar gezet. Het werd een succes en Herman ontwikkelde zich als grossier

en handelaar in fietsen. Met financiële hulp van H.G. Poesse van het gelijknamige vleesverwerkingsbedrijf werd de zaak voortvarend aangepakt en ontstond de EMPO fietsenfabriek.

Er ontstond langzamerhand een bedrijfsruimte die zich in het laatst uitstrekte tot aan de Molenweg. Om toch verder te kunnen uitbreiden werd besloten om een geheel nieuwe fabriek te bouwen aan de Enkweg en die werd in 1938 in gebruik genomen.

Het huis werd toen verbouwd. De winkel werd bij het woonhuis getrokken en het echtpaar Emsbroek-Steenman heeft er nog vele jaren met plezier gewoond.

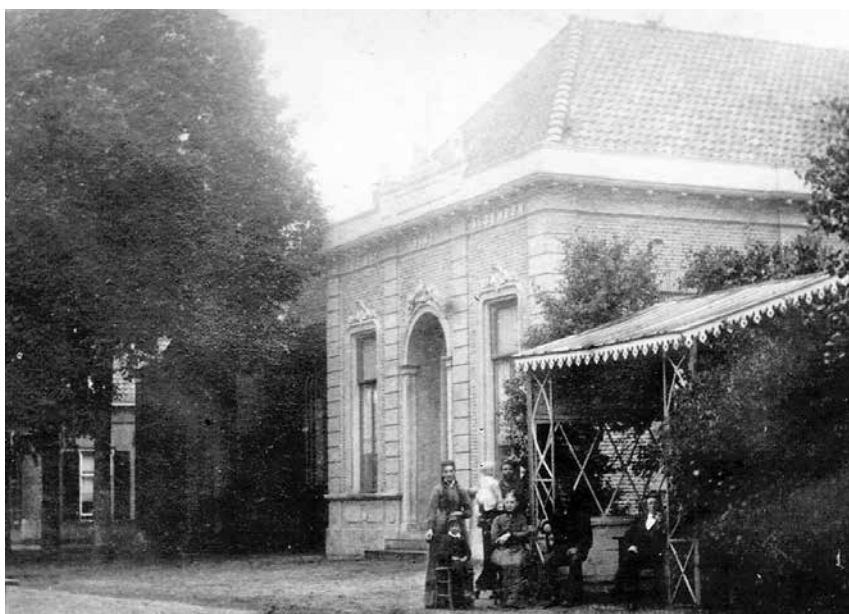
Later is het pand gekocht door de familie Bakker van het gelijknamige hotel aan de overkant van de weg.

8. Verder richting het centrum treffen we nu een groot parkeerterrein aan. Eigenlijk een ongewone en onlogische leegte in de verder vrijwel aaneengesloten kom van het dorp. Als we

terugkijken naar het schilderij van Zuidema-Broos op bladzijde 1 zien we dat daar altijd al een open ruimte was. De huizen rechts staan langs wat nu de Kerkstraat heet. Er is een iets verhoogde, met struiken begroeide ruimte te zien, waarachter het dak van de toenmalige school te zien is. Deze open ruimte heeft zeker geen brinkachtige functie, het geeft eerder een parkachtig idee. We kunnen er van uit gaan dat de situatie werkelijk zo was in 1864, want Jan Jacob Zuidema-Broos stond bekend als een zeer gedetailleerd schilder.

In 1876 werd op het deel van die open ruimte een ‘cultureel’ gebouw gesticht door het in 1818 opgerichte Departement Vorden van de Maatschappij tot Nut van ’t Algemeen. Op 23 november van dat jaar werd het gebouw feestelijk geopend met onder andere een muzikaal optreden van de Vordense muziekvereniging Concordia, die toen ruim vijf jaar bestond. De dertien leden kregen voor dit optreden ieder 50 cent uit de kas voor vertering. Kijk, dat waren nog eens tijden!

Op de foto kunnen we zien dat het een prachtig klassiek gebouw was. Er hebben tientallen jaren lang talloze culturele optredens in plaatsgevonden. Het gebouw had een grote toneelzaal waarin onder andere concerten, toneelvoorstellingen, maar ook muziek-, gymnastiek-, en operetteuitvoeringen werden gegeven.

Na een verbouwing werd er op de 1e verdieping de Nutsbibliotheek gevestigd, toen één van de kerntaken van deze Maatschappij, naast de Nutsspaarbank en de Nutskleuterschool.

Later kwam daar nog een Nuts Blokfluit- en Melodiaklub bij. In 1973 is de Nutsbibliotheek overgegaan naar de Provinciale Openbare Bibliotheek.

Aan de oostkant van Het Nut werd door de familie Ensink, van het gelijknamige hotel aan de overkant van de weg, een overtuin aangelegd

waarin het heerlijk toeven was. Ook stond in die overtuin een overdekte wachtruimte voor de tram en een open muziekkoepeel, waarin ‘s zomers diverse keren een concert werd gegeven; super gezellig, uiteraard!

Het gebouw is minstens drie maal verbouwd en toen was er van het ooit zo prachtige ontwerp, jammer genoeg, vrijwel niets moois meer over.

Na de laatste verbouwing is het hele gebouw als bibliotheek ingericht en zijn de toneel- en andere voorzieningen aanvankelijk een tijdje ondergebracht in de ‘Oude Empo’ en vervolgens, vanaf 1978, in het tot Dorpshuis verbouwde oude gemeentehuis.

Bij de herinrichting van het gehele centrum van het dorp in 2012 is het gebouw op deze plek afgebroken om nu plaats te bieden aan parkeerplaatsen voor auto’s.

9. Het Meestershuis, sinds enige tijd verbouwd tot Grand Café, is in 1906 gebouwd op de plek, waar sinds 1835 de openbare lagere school had gestaan. Deze school was in 1901 vervangen door een nieuw gebouw aan de Kerkstraat dat, na meer dan honderd jaar trouwe dienst, enkele jaren geleden is gesloopt en op dezelfde plaats is herbouwd.

De eerdere meesterswoning heeft op het huidige Marktplein gestaan. Daarin hebben o.a. twee generaties van de onderwijzersfamilie Ensink, namelijk Jacob en Berent Jan en daarna meester Bieleman met zijn gezin gewoond. In het nieuwgebouwde meestershuis hebben

sinds 1906 de volgende onderwijzers gewoond: H. van Slooten, tot 1909, daarna meester Odink, tot aan zijn dood op 12-03-1929. In september 1929 betrok de familie Vedders dit huis. Zij woonden er tot 1935 en verhuisden toen naar hun nieuw gebouwde woning aan de Ruurloseweg. Vanaf toen hebben er geen onderwijzers meer in dit huis gewoond.

Nieuwe bewoners vanaf 08-10-1935 waren de families Heus en Romville. Daarna was er sinds 1972 de herenkapsalon van de familie Sietsma in gevestigd. De heer Sietsma moest om gezondheidsredenen het kappersbedrijf in 1988 beëindigen. De huidige eigenaar is Dennis Jansen, die het pand heeft laten verbouwen en uitbreiden tot Grand-Café. Het wordt sinds 1 maart 2014 geëxploiteerd door René Jak.

Terugkerend naar het oostelijke begin van de Dorpsstraat wil ik eerst een beeld tonen van deze straat tijdens de renovatie in 2013. Het gaf een tijd lang veel ongemak voor zowel winkeliers als voor hun klanten maar het resultaat mag gezien worden. Vervolgens gaan we nu de huizen aan de linker kant bekijken en beschrijven.

10. Daar staat café Eskes, in deze staat in ongeveer 1960 ge- en verbouwd door Joop Eskes die de zaak in 1958 had overgenomen van zijn ouders Johan Eskes en Anna Wahl. Links een ruime parkeerplaats, in die jaren van groot

belang, want café Eskes stond bekend als een uitstekend chauffeurscafé, waar duizenden uitsmijters en biefstukken in hongerige magen zijn verdwenen. Al het verkeer van en naar Winterswijk kwam toen immers nog voor zijn deur langs. Ook in het zaaltje was er vaak veel bedrijvigheid. Menige bruiloft is daar gevierd en diverse verenigingen gebruikten het als repetitieruimte. Ook werden daar theorielessen voor het rijbewijs gegeven.

De eerst bekende bewoner op deze kavel, bekend via een bevolkings-tellijst uit 1801, is de smid Gerrit Jan Wullink die, naast zijn activiteiten als smid, ook boerde. Volgens die statistieken bezat hij in dat jaar 1 koe en 1 vaars.

Zijn dochter Antonia trouwde in 1827 met de in Amsterdam geboren schoenmaker

Dirk Wahl en het jonge paar 'trok er bij in'. Hun zoon Johan Hendrik Wahl was de volgende bewoner van dit pand. Hij was schoenmaker, winkelier en tapper.

In 1889 is het toen bestaande pand door brand verwoest. Het nieuwe pand, café annex boerderij, werd met het hooiluik aan de straatkant gebouwd. Dat is op de oudste foto te zien. Omstreeks 1930 werd er hier nog volop geboerd en bestond de veestapel uit 6 koeien en 8 varkens. De gelagkamer van het café was tevens de huiskamer van het gezin en als er een bruiloft gevierd werd, zaten de Zutphense muzikanten, Flodderwietske met viool en haar man met harmonica, achterin het café, bij de openstaande deeldeur, waar dan gedanst werd, met links de koeien en rechts de varkens (ooggetuigeverslag van Wim Wahl!).

Later kwam dochter Anna Wahl haar ouders bijstaan in de zaak. Zij trouwde met Johan Eskes, magazijnmeester bij

de borstelfabriek van Haverkamp en zo ontstond de naam café Eskes.

In 1980 is het bedrijf gesloten.

11. In het pand Dorpsstraat 36 is sinds 2009 de prachtige bloemenzaak Bloemsierkunst Halfman gevestigd. Voor zover we nu weten is op deze plek in 1894 het hieronder afgebeelde pand verrezen. Eerste bewoner was molenaar J.B. Gerritsen met zijn gezin. Links was het woongedeelte en rechts het pakhuis.

In 1905 woonde molenaar Gerrit Jan Klein Lebbink in dit pand. Hij was de laatste

molenaar op de ‘Stenderkaste’, waarvan de wieken op 31 december 1920 definitief werden stilgezet, waarbij toen het volgende toepasselijke gedicht werd voorgedragen:

De Vordensche Standaardmolen

In 1584 werd van krachtig eikenhout, de Vordensche Standaardmolen gebouwd .

Toen Willem van Oranje viel door moordenaarshand, verrees deze molen boven het Vordensche land .

Geslachten van molenaars, klein ende groot, verdienden door hem hun dagelijks brood. Met zijn oude gezicht naar de windkant gekeerd, heeft hij fier de loeiende storm getrotseerd.

Stormen noch vuur konden ter aarde hem krijgen, toen kwam de bijl van de sloper bedreigen .

Angstig “blikten” zijne wieken in het rond, huiverend verbeidde hij zijn stervensstond . Maar Vordensche burgers, met de grijsaard begaan, hebben het schrikbeeld van slopen voorbij laten gaan.

En in Sylvesternacht, toen zich van de toren, de twaalf slagen in het ronde deden horen, Toen zijn er de wieken van de trouwe veteraan, dankbaar voor immer ter ruste gegaan .

Rust zacht oude molen, gij werkt nu niet meer, gij zijt een monument nu geworden , siert lang nog ons landschap, kijk jaren nog neer, op een vredig en bloeiend dorp Vorden.

Bij het buiten-bedrijfstellen op 31 december 1920 voorgedragen.

(weergave van de heer J.W. Klein Lebbink in 1964)

De molen werd toen eigendom van de plaatselijke VVV, maar de aanvankelijke plannen voor behoud konden niet tot uitvoering worden gebracht en tenslotte werd het bouwval in 1925 voor f75,- verkocht aan onze plaatselijke molenmaker Ten Have en alsnog gesloopt.

Het woonhuis met pakhuis werd toen verbouwd. Rechts kwam het woonhuis waar de familie Klein Lebbink ging wonen. De linker woning werd verhuurd en er woonden meerdere families, o.a. Kamphuis de veldwachter, Koerselman en Spiegelenberg. Van 1931 tot 1936 woonde er de familie Klein Selle. Willem Kamperman woonde er met zijn gezin van 1940 tot 1949 en, zoals we al eerder lazen, ook de tandartsenpraktijk van mevr. Koning was er tijdelijk in gevestigd.

Later vestigde de zoon van Gerrit Jan, Willem Klein Lebbink er zijn boekhoudkantoor

en werd er ook de eerste Nutspaarbank in gevestigd. Vele Vordense kinderen, waaronder schrijver dezes, gingen er toen met hun eerste spaargeld naar toe om dat daar op hun boekje te laten bijschrijven. Ook gaf Willem Klein Lebbink daar typelessen en middenstandscursussen. Later was er de fysiopraktijk van Funke gevestigd. In 2004 tenslotte werd het pand gesloopt en vervangen door het huidige pand.

12. Dorpsstraat 34:
We komen nu bij het
leegstaande pand waarin
horecabedrijf De Slof was
gevestigd.

In het begin van de
vorige eeuw was daar de
kruidenierswinkel van de
familie Gotink gevestigd.
Toen de heer Gotink in
1920 benoemd werd tot
directeur van de Coöp.
Landbouwvereniging De

Eendracht en op de Stationsweg een bedrijfswoning betrok, werd het pand verhuurd
aan de familie Eichhorn. Mevrouw Eichhorn ging verder met de kruidenierswinkel,
terwijl haar man, koperslager, achter het pand een loodgieterswerkplaats inrichtte.

Zij kochten het pand in 1925, maar de heer Eichhorn overleed in 1930. Het rechter
gedeelte van het pand werd toen verhuurd aan schoenmaker Bertus Jansen. In 1922
konden de erven Eichhorn de hypotheeklasten niet meer opbrengen en werd het hele
pand geveild. Het werd bij inzet en opbod voor f6.600,- verkocht aan de familie Tielkes
Gerhard Tielkes was als verwarmingsmonteur werkzaam bij installatiebedrijf Emsbroek
en zijn vrouw Agnes Schepers ging verder met de kruidenierswinkel.

Het pand werd verbouwd tot twee moderne winkelpanden, links de kruidenierswinkel
van Tielkes en rechts de schoenenwinkel van Bertus Jansen. Zijn vrouw Annie
Blokland, nam de winkel voor haar rekening.

In de eerdere loodgieterswerkplaats van Eichhorn, achter het pand, had Bertus Jansen
zijn schoenmakerswerkplaats ingericht.

Dat werd daar op den duur een gezellige sociëteit voor veel Vordenaren die wel even tijd

Pand Pardijs en schoenmaker Jansen circa 1950

hadden voor een praatje. Onder andere de oudere buurman, opa Klein Lebbink, kwam daar elke dag wel even binnenlopen. Veel Vordense problemen werden daar behandeld en vaak werd de oplossing daarvan ook al aangedragen, ver voordat de Vordense gemeenteraad er zich überhaupt over had kunnen buigen!

Dat was ook zo in de tijd dat er in het oostelijke gedeelte van de Dorpsstraat de buurtvereniging 'De Velperweg' werd opgericht. Iedereen in dit deel van de Dorpsstraat tussen Klumper, op de hoek van de Stationsweg, tot aan Hotel Jansen hoorde daar bij. Dat was een zeer actieve club, die bij alle mogelijke gelegenheden van zich deed spreken. Elke gebeurtenis in de buurt was al gauw aanleiding voor het bouwen van een feestje!

Ook op bruiloften en jubilea liet men zich niet onbetuigd door het maken van erebogen, versierde huizen en feestgebouwen, liederen en gedichten en zelfs het in elkaar zetten van complete feestgidsen, veelal opgesmukt met grappige anekdotes en, natuurlijk, behoorlijk aangedikte gebeurtenissen uit het leven van de feestvarkens. Deze feestgidsen werden veelal gedrukt bij drukkerij Wolters, die vlakbij om de hoek gevestigd was in een gedeelte van de oude Empo fabriek aan het Lange Pad, tegenwoordig Insulindelaan geheten. De druksels werden dan op die bewuste avond aan alle genodigden uitgedeeld en daarin stonden, naast vaak spottende en hilarische advertenties van alle buurtgenoten, ook de feest- en drinkliederen afgedrukt die dan in de loop van de avond samen werden gezongen. Allemaal heel gezellig en van succes

verzekerd! Alles en iedereen werd in die tijd voor zo'n feest uitgenodigd, ook uit-de-buurt-getrouwden en kinderen vanaf een jaar of twaalf hoorden er bij. Zo ook heeft schrijver dezes meerdere van die feesten, zoals van Klumper, Van der Wal en Klein Lebbink mogen meemaken. Wij woonden helemaal niet in de Dorpsstraat, maar mijn moeder was van Schuppers de bakker en zij was in 1926 uit-de-buurt getrouwd, uiteraard wel in bijzijn van die hele buurt. Zodoende hoorde je er voor altijd bij! Maar genoeg over de buurt.

Door verminderende activiteiten tijdens de oorlogsdagen werd de kruidenierswinkel van mevrouw Tielkes in 1942 gesloten.

Jansen de schoenmaker kreeg ook nog weinig klandizie in zijn winkel, want schoenen waren alleen nog 'op de bon' te koop, als er überhaupt schoenen waren! Hij bleef eindeloos de schoenen repareren zo lang dat maar mogelijk was. Velen denken dat die problemen na de oorlog snel uit de wereld waren, maar het tegendeel is waar. Het duurde nog jaren voordat deze ongemakken tot een einde kwamen en alles weer vrijelijk te koop was.

In 1945 huurde en heropende kruidenier Wim Pardijs, tot dan gevestigd in de tijdelijk uitgekakte voorkamer van zijn woonhuis aan de Kerkstraat, de in 1942 gesloten winkel van Tielkes. Hij wist, samen met zijn vrouw Alie, door keihard werken deze zaak weer behoorlijk aan het draaien te krijgen. Op de foto staan Wim en Alie Pardijs in het midden.

Met hun komst werd het er in de buurt zeker niet minder gezellig op. De 'Pardijzen' waren zeer geliefd en er werd op vrijdag, na winkelsluiting, door Wim ook nog wel eens even een biertje getapt, allemaal heel gezellig zittend op een baalzak met bonen of een bierkrat, tot dat Alie kwam melden dat 'Het Café' nu toch echt gesloten was.

In 1952 werd het hele pand gekocht door schoenmaker Bertus Jansen, die de zaak voortzette tot aan zijn dood in 1967, waarna zijn dochter Lucy het, samen met haar man Bert Smeets, voortzette tot 1975. Het echtpaar Smeets vertrok toen naar het Limburgse Valkenburg, de geboorteplaats van Bert, om daar de bakkerszaak van zijn ouders over te nemen.

Het pand werd verkocht aan Nico van Goethem, op dat moment samen met zijn vrouw Tiene uitbater van restaurant De Rotonde, bij de Dorpskerk.

Hij verbouwde het pand en begon daarin 'Bodega Het Pantoffeltje'.

In oktober 1976 vond de familie Pardijs het welletjes en sloot het kruideniersbedrijf.

Nico van Goethem verbouwde toen het hele pand, inclusief het voormalige kruideniersgedeelte en er kwam ook een zaal bij. Het Pantoffeltje werd vanaf dat moment een zeer gewilde uitgaansgelegenheid en tevens een geliefde plek voor het houden van feesten en bruiloften.

De familie Van Goethem verkocht het pand in 1993 aan de familie Meulenbroek, die het na enkele jaren doorverkocht aan Hannie Hendriks van De Herberg.

Omstreeks 2000 kwam het pand in handen van een projectontwikkelaar en zou daar de nieuw te bouwen supermarkt van de Aldi verrijzen. De gemeente had bezwaar tegen afbraak en dus werd alleen het achterste gedeelte afgebroken en bleef het voorste gedeelte van het pand behouden. Daarin werd toen horecabedrijf De Slof gevestigd.

13. Op het adres Dorpsstraat 32 is Amon, Grillroom en Pizzeria gevestigd.

Begin 20e eeuw stond hier de schilderswerkplaats van schilder Hidde van de Wal.

Die verhuisde in 1921 naar de overkant van de weg en bouwde daar een nieuwe werkplaats bij. Het oude pand werd afgebroken en er kwam een nieuw winkelpand voor in de plaats. In 1938 vestigde zich hier de familie Luth, die de zaak van Rietveld overnam. In 1948 verhuisde de familie Luth naar een pand aan de Nieuwstad. Het pand aan de Dorpsstraat werd toen overgenomen door de familie Krijt die er, na de nodige verbouwing, een slagerij in begon.

Marinus Krijt was in 1941 in Vorden komen wonen in een woonhuis aan de Almenseweg. Hij had toen een slachterij aan de Strodijk en bracht het vlees thuis bij zijn klanten. Hij was tevens huisslachter.

De zaken aan de Dorpsstraat gingen voorspoedig en in 1958 bouwde hij achter de zaak een grote diepvriesruimte waarvan hij cellen verhuurde.

In 1973 werd Marinus opgevolgd door zijn zoon Jan, die in 1985 de zaak verkocht aan Jan Rodenburg.

Deze verhuisde in 2003 naar Gorssel en in dit pand werd toen Grillroom en Pizzeria Amon gevestigd.

14. Dorpsstraat 30: Salon Marianne, voorheen kapsalon Wiekart.

Hier stond in het begin van de 20e eeuw het woonhuis van de schildersfamilie Van der Wal.

Toen die naar de overkant van de weg verhuisde, was hier van 1925 tot 1928 de groenten- en fruitzaak van Derksen gevestigd.

In 1929 liet Jan Wiekart, die tot dan een kapperszaak in de Kerkstraat had, het huis afbreken en een nieuw pand bouwen met winkel, dames- en herenkapsalon en woongedeelte.

Het echtpaar Wiekart-Seesink kreeg twee zonen, Henk en Jan. Henk volgde de benodigde opleidingen voor dameskapper. Jan ging zich in het bakkersvak bekwamen en startte later een banketbakkerszaak aan de Burgemeester Galléstraat.

Henk trouwde met Jo Maters en zij namen in 1960 het kappersbedrijf over. In de herensalon zwaaide Piet Sietsma de scepter. Hij was al sinds 1952 bij Wiekart sr. in dienst. In 1964 nam hij de herensalon over, bleef nog tot 1972 in dit pand zijn werkzaamheden uitoefenen en betrok in 1972 het aangepaste pand Het Meestershuis.

In 1989 begon Marjan Platenburg in het voorste gedeelte van het pand een schoonheidssalon en in 1994 heeft zij de hele zaak overgenomen.

15. Dorpsstraat 28: hier vinden we Chinees-Indisch restaurant Fan Sheng.

Vroeger was hier het postkantoor gevestigd dat geleid werd door Koos Ensink.

In de jaren '20 woonde en werkte hier timmerman Groot Roessink. Het was een klein bedrijf met slechts enkele mensen in dienst. Men deed

veel aan klantenwerk en klein onderhoud. Ook werden er veel servieskasten en -kastjes vervaardigd, evenals doodkisten.

Als er toneel- of zanguitvoeringen in Het Nutsgebouw werden gehouden werden de benodigde decors heel vaak vervaardigd door en bij Groot Roessink.

De heer Groot Roessink is in 1962 bij een verkeersongeluk om het leven gekomen en daarna is het timmerbedrijf beëindigd.

In 1968 werd het pand verkocht aan de familie Meenink uit Winterswijk. Zij lieten het totaal verbouwen en vestigden er cafétaria en bar De Posthoorn.

Jaren later werd er het huidige Chinees-Indische restaurant gevestigd.

16. Dorpsstraat 24: Hotel Bakker, sinds 1945 een begrip in Vorden en verre omgeving! Al heel lang is hier een horecagelegenheid gevestigd, want in 1850 koopt Gerhardus Johannes Ensink, klerk, Het Heerenlogement, vanaf dan Hotel Ensink geheten.

Later was de officiële naam Het Wapen van Gelderland, maar die naam wordt nu niet meer gebruikt.

Deze Gerhardus Johannes, in de volksmond 'Meister Gert Jan' geheten, was een druk bezet man, want naast logementhouder was hij ook brievingaarder en gemeenteontvanger.

Als logementhouder wordt hij opgevolgd door zijn zoon Antonij Jacobus, die in 1925 overlijdt. Het hotel en de stalhouderij worden in dat jaar verkocht aan de familie Evert Willem Jansen uit Laag Keppel. De zaken worden behoorlijk gemoderniseerd.. Het

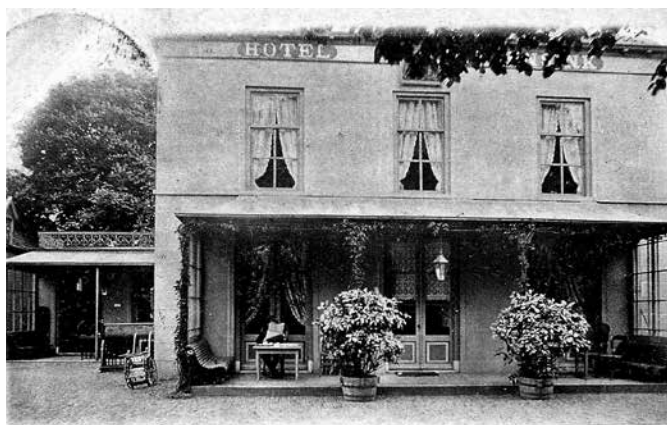

gehele hotel wordt voorzien van waterleiding en centrale verwarming.

Evert overlijdt in 1937 en niet lang daarna breekt de oorlog uit en wordt het hotel gevorderd door de bezetter. Van een verantwoord hotelhouderschap is dan geen sprake meer, want men is nauwelijks of geen baas meer in eigen huis. Evert's weduwe Derkje Jansen-Willemsen overlijdt in januari 1945. Hun jongste zoon en beoogd opvolger overlijdt na een noodlottig verkeersongeval met een Canadese legertruck eveneens in 1945. Noodgedwongen verkopen de erven Jansen nog in hetzelfde jaar het hotel aan het jonge echtpaar Wim en Hennie Bakker.

Die twee gaan voortvarend aan de slag en waar eens de koetsenstalling was, verrijst nu een prachtige feestzaal waarin menigeen zijn bruiloft of jubileum gevierd heeft. Ook het restaurantgedeelte wordt fors uitgebreid en gemoderniseerd. Een goede keuken- en bedieningsbrigade zorgt er voor dat de klanten een smakelijke en overvloedige maaltijd wordt voorgeschoteld.

De slogan "onbeperkt haantjes eten bij Bakker in Vorden" zorgt er voor dat er zelfs

Hotel Ensink

Vorden

landelijke belangstelling wordt verkregen. Op sommige hoogtijdagen zitten er zelfs mensen op de trap in de hal te wachten tot er weer een tafeltje vrij komt in één van de eetzaal. Dit noopt Wim Bakker tot de

onvergetelijke uitspraak:
*de mensen eten me arm,
maar drinken me rijk.*

Ook zijn vrouw Hennie,
dochter van de bekende
horecagrootheid 'De
Krent' in Hummelo,
laat zich niet onbetuigd
en schroomt niet om
mensen, waarvan ze

gehoord heeft dat ze trouwplannen hebben, of een feestje voorbereiden, op straat aan te spreken met de vraag: Jullie houden het feest toch zeker wel bij ons?

Hotel Bakker wordt mateloos populair en hun kinderen en kleinkinderen bouwen het bedrijf verder uit tot wat het nu is.

17. Dorpsstraat 22: Slijterij Sander Pardijs

Begin 20e eeuw was hier loodgieter en rijwielhandelaar en -reparateur Eichhorn gevestigd. Zoals al vermeld, verplaatste deze zijn activiteiten naar elders in de Dorpsstraat.

In 1924 betrok Antonie Polman het pand samen met zijn vrouw Martha Heuvelink en startte er een behangersbedrijf en stoffeederij onder de naam Het Binnenhuis. Aan de straatkant in het pand was een bescheiden winkelruimte en achter het pand stond een houten werkplaats.

Door de vele kastelen en landhuizen rondom Vorden was er in deze branche volop werk. Dat bestond uit behangen, meubels stofferen en het maken van gordijnen.

Het echtpaar Polman kreeg drie kinderen waarvan zoon Wim het bedrijf in 1956 van zijn ouders overnam. Hij trouwde met Alie Klein Selle en samen pakten ze de zaken grondig aan. Achter het pand werd in 1965 een uit twee verdiepingen bestaande showroom gebouwd en de collectie werd gemoderniseerd. In Warnsveld werd een dependance geopend, welke heeft bestaan tot 1984.

Daarna werden alle activiteiten vanuit Vorden ondernomen en werd de zaak grondig verbouwd. Door hun eigen bijzondere stijl en smaak die velen aansprak, kreeg het bedrijf allengs landelijke bekendheid. Een bijzondere en gewaagde onderneming in 1973 was een meubelshow in het, op dat moment al 15 jaar lang leegstaande kasteel Huize Vorden, waar maar liefst 5000 bezoekers op af kwamen!

In 2001 werd de zaak overgedaan aan Chris Hissink.

Sinds enkele jaren is er de slijterij van Sander Pardijs gevestigd.

18. Dorpsstraat 20: Hier was tot voor kort Foto Willemien gevestigd.

Jarenlang was hier een bakkerij gevestigd; begin van de 20e eeuw was dat bakker Kreunen. In 1904 kwam Hendrik Jan ter Heurne bij hem in dienst als bakkersknecht.

Hendrik Jan trouwde in 1906 met Hendrika Oberink, dochter van de Vordense smid en het jonge paar heeft de zaak van Kreunen overgenomen.

Het echtpaar kreeg zes kinderen, waarvan zoon Jan bakker werd en de zaak overnam. Jan bleef vrijgezel en beëindigde het bakkersbedrijf in 1963.

Hij was avontuurlijk aangelegd en ging daarna varen als scheepskok.

Uiteindelijk is hem dit fataal geworden, want in november 1968 is het nieuwe schip waarop hij had aangemonsterd, De Oostmeep, in de Middellandse Zee met man en muis vergaan. Een ongebruikte reddingsboot is het enige dat ervan werd teruggevonden.

Het pand heeft daarna onderdak geboden aan een antiquair, administratiekantoor Huizinga, de Amro bank, fotograaf Temming en als laatste, aan Foto Willemien.

Broodrijwielen, Vanaf 1924 Polman, Het Binnenhuis. Ter Heurne, banketbakker.

Bezorgers Klaas Kost, Johan en Willem ter Heurne.

19. Dorpsstraat 18: Dit is sinds kort een Albert Heijn vestiging onder leiding van de familie Grotenhuijs. Al meer dan twee eeuwen is er op deze plaats een levensmiddelenbedrijf gevestigd, want in 1805 was hier de winkel van Meijer, opgevolgd door Margrieta Garmel met Hendrika Gerritsen. Daarna waren hier drie generaties Garretsen actief. In 1932 verkocht Evert Jan Garretsen het pand aan het echtpaar Van Tongeren. Zij lieten het pand grondig verbouwen en moderniseren.

De heer Van Tongeren was ook in staat om sommige mensen van allerhande kwaaltjes af te helpen. Zo iemand heette toen een 'strieker'.

De Van Tongerens hadden geen opvolgers en verkochten hun bedrijf in 1949 aan het jonge gezin Kistemaker. Zij zetten de eerste stappen richting een zelfbedieningswinkel.

In 1960 kwam er naast hun winkel ook een lunchroom. In 1965 werd de zaak verhuurd aan de VIVO-organisatie en kwam er een bedrijfsleider op. Dat waren achtereenvolgens: Hennie Voogsgaert, Anton Memelink en Martie Jansen. In 1979 verkocht de familie Kistemaker het pand aan Veenendaal Beheer, die het geheel liet slopen en er het huidige pand op bouwde.

In 1980 opende Veenendaal Supermarkt haar deuren. Eerste bedrijfsleider was Bleumink, opgevolgd door de familie Grotenhuijs die, ondanks meerdere naamsveranderingen, hier nog steeds de scepter zwaait. Op dezelfde kavel

was vroeger nog een bedrijf gevestigd en wel Kuiperij Hof's.

Drie generaties Hof's hebben hier het kuipersvak uitgeoefend. De eerste was Johan en hij begon hier in 1871. Hij was getrouwd met Geertruida Emsbroek. Hun huwelijk bleef kinderloos.

In 1896 kwam een neef, ook Johan Hof's geheten, bij hen inwonen en werd ook hij ingewijd in het kuipersvak. Hij trouwde met Gerritje Johanna Winkelman en het jonge paar zette de kuiperij voort.

Zij kregen drie kinderen en hun zoon Gerrit Jan werd de volgende kuiper op deze plek. Hij trouwde met Hendrika Geertruida Brummelman. Hij nam in 1950 het bedrijf van zijn ouders over.

In het begin maakte men allerlei soorten tonnen, maar in de jaren '30 en daarna

was hun bedrijfje eigenlijk helemaal ingesteld op het maken van botertonnen voor de Vordense 'boterfabriek'. Enkele malen per week werden deze per trekkar bij de boterfabriek afgeleverd. Niet onvermeld mag blijven dat er in dit pand, naast het kuiperen, ook altijd boerenactiviteiten hebben plaats-gevonden

Door de voort-schrijdende techniek kwamen er allengs andere verpakkingen voor boter op de markt en uiteindelijk liep het maken van botertonnen omstreeks 1960 helaas ten einde en werd het bedrijf beëindigd. Gerrit Jan Hof's trad toen in dienst bij de zuivelfabriek en hij heeft daar gewerkt tot aan zijn pensionering.

In 1962 verkocht hij zijn pand aan buurman Kuijpers, die het liet afbreken om plaats te maken voor een tankstation en een showroom voor fietsen.

20. Het volgende pand is rijwielbedrijf Profile Bleumink.

In het begin van de 20^e eeuw was hier de kleermakerij en textielwinkel van Lambertus Steenman gevestigd. Daarvoor was zijn vader Manus hier al kleermaker.

Lambertus Steenman overleed in 1901 en de weduwe Gerritjen

Steenman-Albers zette een advertentie voor een meester kleermaker om de zaak draaiende te kunnen houden.

Jan Aartsen uit Harderwijk werd de nieuwe kleermaker. Hij nam het kleermakersgedeelte in 1906 over, terwijl de weduwe Steenman de textielwinkel bleef aanhouden.

In 1928 werd het pand gekocht door R.G.J. Kuijpers uit Laren (Gld.) die er een rijwielhandel en garagebedrijf vestigde. Ook kwam er een benzinestankstation van de Shell voor de deur. Kuijpers was in 1927 getrouwd met J.H. Jansen. Het echtpaar kreeg twee kinderen, Jan en Riekie.

Jan nam in 1955 het bedrijf van zijn ouders over en zoals ik net al vermeldde, kocht hij

in 1962 het pand van buurman Hofs, liet het afbreken en bouwde op de vrijgekomen ruimte een modern tankstation en rijwielshowroom.

Rond 1992 heeft Jan Kuijpers (links) het pand verkocht aan de familie Bleumink (rechts) en sindsdien is hier rijwielbedrijf Profile Bleumink gevestigd.

21. Op het adres Dorpsstraat 10 vinden we restaurant en zalencentrum De Herberg. Al sinds enkele honderden jaren is er op deze plaats een horecagelegenheid te vinden. In het boekje van onze oud-plaatsgenoot Ben Wullink, die daarin een complot bij het benoemen van een nieuwe predikant in 1713 beschrijft, komt de naam van dit bedrijf al voor als *de tapperij van Warner Meuleman, logementhouder en brouwer, recht tegenover de kerk.*

In 1883 pachtte Lammert Brandenburg het toenmalige logement De Zwaan van de weduwe Meuleman, later genaamd pension en hotel Het Wapen van Vorden. Lammert trouwde in datzelfde jaar met Helena Schipper, uit Hattem. Hij was o.a. koetsier en zij deed het logement. Zij was de stookster van het later landelijk bekende likeurtje Citroentje van Brandenburg.

Het echtpaar Brandenburg kreeg negen kinderen, waarvan er twee broers samen het

hotel overnamen, Johan en Antoon. Johan trouwde met Trijntje Prop, Antoon bleef vrijgezel.

Johan en Trijntje kregen een zoon, Cor. Hij had een zwakke gezondheid en is al jong, op 19-jarige leeftijd, in 1944 overleden.

De Brandenbargs hebben in 1959 hun bedrijf verkocht aan hun achterneef Frans Smit. Frans trouwde in 1960 met Minie Wahl en zij hebben de zaak danig gemoderniseerd. Er werd aan de achterzijde een feestzaal gebouwd, en later werd er aan de voorzijde een gedeelte van het pand tot slijterij verbouwd.

In 1979 is de zaak overgenomen door de familie Ten Barge en toen kreeg het de naam De Herberg. Sindsdien is er veel veranderd en verbouwd. Onder andere is de slijterij aan de voorkant veranderd in een prachtige restaurantruimte en verder is alles aangepast aan de huidige wensen en eisen des tijds.

VORDEN, — Hotel 't Wapen van Vorden.

22. Dorpsstraat 8: IJssalon Lekker, een naam die de lading volledig dekt!

In vroeger tijden, al van voor 1800, was hier een smederij gevestigd. Begin 20e eeuw was uitbater daarvan Hendrik Jan Oberink. Hij was getrouwd met Hendrika Groot Obbink.

Het echtpaar kreeg zeven dochters en één ervan, Berendina, trouwde met Gerhard Groot Obbink.

Het jonge echtpaar nam het smidsbedrijf over en begon tevens een rijwielhandel.

Zij kregen vier kinderen: twee jongens en twee meisjes. De twee jongens, Gerard en Jan zetten het bedrijf voort en breidden het uit met een landbouwmechanisatie- en garagebedrijf. Ook kwam er een Esso-tankstation voor hun deur.

Gerard en Jan waren tevens jarenlang de technische mensen van de Vordense vrijwillige brandweer. Zij onderhielden de brandweerauto, die ook in hun bedrijf gestald was, zodat ze, indien nodig, ogenblikkelijk konden uitrukken.

Hun activiteiten vroegen steeds meer ruimte en dus werd er achter het pand een compleet nieuwe werkplaats gebouwd.

In 1979 stopten de Groot Obbinks met hun bedrijf. In het voorste gedeelte werd een handwerkwinkel gestart door Hennie Ter Huerne-Smit en in het achterste gedeelte begon haar echtgenoot Jan ter Huerne met een softijs verkooppunt. Deze kreeg door de goede kwaliteit langzamerhand een steeds grotere bekendheid in Vorden en verre omstreken. Zozeer zelfs, dat er zich 's zomers, op sommige momenten, lange rijen wachtenden verzamelden voor het loket.

Ook was er in de winkel nog lange tijd een videotheek gevestigd.

In 1980 werd in de werkplaats achter het pand, na een verbouwing, een cafetaria gevestigd. Deze is heden ten dage bekend onder de naam Plaza Vorden.

Sinds enkele jaren is er in het winkelpand de door hun dochter en haar echtgenoot gerunde IJssalon Lekker gevestigd, waar men, behalve ijs, ook bonbons verkoopt.

23. Op Dorpsstraat 6 bevindt zich fysiotherapie Heersink. Tot 1908 woonde er besteller en rijwielhandelaar Eichhorn.

Op 1 oktober 1910 vestigde zich daar Albert Kost, winkelier in kruidenierswaren. Hij was in 1909 getrouwd met Berendina Brandenburg, van het naastgelegen logement.

Zij verhuisden in 1925 en daarna betrok de familie W.C. Olthuijs het pand. Die had tot die tijd, sinds 1910, in het naastgelegen pand een schoenzaak gedreven. Hun zoon, Gerrit Jan, ging daar, op nummer 4, mee verder. Vanaf dat moment werd dus zowel Dorpsstraat 4 als 6 bewoond door twee gezinnen Olthuijs.

Willem en zijn vrouw woonden vanaf nu op nummer 6, waar Willem's vrouw, Hendrika

Berendina Brandenburg een winkeltje in tabakswaren en snoep begon. Dit werd later weer voortgezet door hun kleindochter Alie Olthuijs. Zij trouwde met

Douwe Boersma, en die twee gingen, naast rookartikelen en snoep, ook softijs maken en verkopen, hetgeen een schot in de roos bleek te zijn. Douwe was 's zomers tevens druk op het Vordense zwembad, waarvan hij het horecagedeelte gepacht had. Na het overlijden van Douwe Boersma in 1979 werd met alle activiteiten gestopt en werd hier een praktijkruimte voor fysiotherapie gevestigd.

24. Op het adres Dorpsstraat 4 bevindt zich tegenwoordig Giesen Schoenen. Zoals hierboven al vermeld, is in dit pand al 100 jaar een

zaak in schoenen gevestigd, want Willem Cornelis Olthuijs, tot dan gevestigd op de Nieuwstad, begon hier in 1916.

Zijn zoon, Gerrit Jan, zette in 1925 dit bedrijf voort en trouwde met Maria Louise van den Berg. Zij kregen drie dochters, Hennie, Alie en Willie.

Gerrit Jan had een slechte gezondheid en overleed jong, in 1950. Om het bedrijf te kunnen voortzetten werd er een schoenmaker gezocht en gevonden in Henk Wullink.

Henk begon in 1950 voor zich zelf met de schoenreparatiewerkplaats en kon in 1953 ook de winkel overnemen.

In 1954 trouwde hij met Gerrie Lebbink en met z'n tweeën zetten zij de schouders er flink onder. In 1958 konden zij het pand kopen en in 1961 werd een forse verbouwing gerealiseerd, die het pand een totaal andere en modernere uitstraling gaf. Volgende verbouwingen vonden plaats in 1968, 1975 en 1988, toen vooral de voorzijde een metamorfose onderging.

Na veel, lang en hard werken, door Henk *aöseri'je* genoemd, werd het gehele pand in 1991 verkocht aan de firma Giesen.

De familie Wullink verhuisde daarna naar een nieuw gebouwde woning naast de winkel, op het huidige adres Dorpsstraat 2.

Ik ben veel dank verschuldigd aan Henk Wiekart die mij die als langjarig bewoner aan de Dorpsstraat veel nuttige informatie heeft verstrekt.

Wim Jansen

DE REDACTIE DOOR DE JAREN HEEN

Wij, als Redactie willen ook graag even stil staan bij het feit dat onze vereniging inmiddels al 35 jaar bestaat en dat we daar al vele jaren onze bijdrage aan hebben mogen verlenen. Tien jaar geleden hebben we de mijlpaal van ons 25-jarig bestaan opgeluisterd met de her-uitgave van de allereerste Kronyck, van juli 1981, en met de uitgave van het boek **BEDRIJVIGHEID IN VORDEN IN DE 20E EEUW**.

Nu, bij ons 35-jarig bestaan, achtten wij de tijd rijp voor een historisch overzicht van de vereniging, inclusief die van de redactie van de Kronyck. Het leek ons ook een goede gelegenheid om de bewonersgeschiedenis van het oude Vorden, in casu de Dorpsstraat, te belichten. De Vereniging beschikte ten tijde van verschijning van de allereerste uitgave van de Kronyck in 1981 nog niet over een Redactie. Het waren de bestuursleden H.G. (Henk) Wullink, voorzitter, en J.W. de Gruyter die de uitgave hadden verzorgd. Maar, bij de uitgave van de tweede en derde Kronyck, in 1983 en in 1984, werden de namen van de twee samenstellers, De Gruyter en Wullink genoemd. Merkwaardigerwijs worden in de uitgave van 1985 geen samenstellers meer genoemd.

Ook in 1988, toen er na twee Kronyckloze jaren, vanwege de te drukke bezigheden i.v.m. de uitgave in 1987 van het boek **VORDEN, EEN HISTORISCHE VERKENNING**, weer een Kronyck was uitgegeven en in januari 1989, toen er zowel in die maand, als in december van dat zelfde jaar een Kronyck verscheen, werden geen samenstellers genoemd. Wel werd vermeld welke personen bijdrages aan de bewuste uitgaves hadden verleend. Er was dus nog geen sprake van regelmaat in de verschijning van onze Kronyck. Pas vanaf 1990 is er voor wat de Redactie betreft sprake van drie personen, te weten J. (Jaap) van den Broek, H.C. (Hendrik) Kettelerij en H.G. Wullink, die “de copy hadden verzorgd”, terwijl “veel typewerk door mevr. F. van Druten-Vrieze was verricht”

De volgende uitgave verscheen een jaar later, in december 1991 en werd er ook nog niet gesproken van een Redactie, maar van samenstellers te weten J. van den Broek, F. (Fenny) en J. (Joop) van Druten, J. (Jan) Harenberg, en H.G. (Henk) Wullink. Om onduidelijke redenen werden in de uitgave van 1992, 1993, en 1994 wederom geen samenstellers, noch redactieleden bij name genoemd. De samenstellers van de special uitgave van de Kronyck van april 1995, 50 jaar na de bevrijding, waren G. (Gerrit) Koop en H.G. Wullink. Deze uitgave was speciaal gewijd aan de Tweede Wereldoorlog. Vanaf 1996, toen ik zelf bij de samenstelling en redactie van de Kronyck en haar uitgave ervan betrokken raakte, hebben we steeds de Redactie en haar leden als zodanig benoemd.

De eerste Kronycken en ook uitgaves van de Midwinterpraot, die in december 2000 voor het laatst werd uitgegeven, werden goeddeels door bestuurs/redactieleden gevuld. Maar al ras verschenen daarin ook artikelen en andere bijdrages van leden.

Dat de uitgave van een Midwinterpraot vanaf 2000 werd beëindigd en er vanaf dat jaar twee Kronycken werden uitgegeven was min of meer logisch vanwege het

hoge gehalte van de artikelen die voor de Midwinterpraot werden aangeleverd, die daarmee steeds meer op de Kronyck was gaan lijken. Veranderde tekstbehandeling, redactie- en druktechnieken hadden bovendien de productie van een tweede Kronyck ook technisch en financieel mogelijk gemaakt. Vaste rubriek was, en is nog steeds, het Verenigingsnieuws, dat aanvankelijk in het jaarverslag van de voorzitter was opgenomen. Verslagen van het jaarlijkse reisje en de najaarsexcursie, werden nog als onderdeel van het jaarverslag door de voorzitter gemaakt. Niet altijd werd daar verslag van gedaan in de Kronyck. Vanaf 2004 verscheen het verslag van het jaarlijkse reisje in het voorjaar onder een eigen hoofdje.

Vermeldenswaard is de uitgave van de Kronyck van december 2004, een herdenkingsnummer aan de Tweede Wereldoorlog, met unieke bijdrages van leden-auteurs, geheel gewijd aan eigen, soms heel bijzondere en ingrijpende oorlogservaringen. De Redactie heeft, behalve de eerste jaren, enkel bestaan uit bestuursleden, terwijl daarvan vanaf 2006, twee van de drie leden deel uitmaakten van het Bestuur, te weten W.F. (Wim) Jansen, als bestuurslid toegetreden in dat jaar, na het aftreden van H. (Hennie) Reindsen als voorzitter, maar met voortzetting van zijn activiteiten voor de vereniging als redactielid. Nadat W.F. Jansen in 2010 zijn bestuursfunctie ook ter beschikking had gesteld, om zich geheel te kunnen wijden aan redactionele taken, bleef ikzelf als enig bestuurslid over in de Redactie. Aldus kunnen we tot op de dag van vandaag toch een korte lijn van communicatie met het Bestuur blijven onderhouden.

Vrijwel alle artikelen werden door de jaren heen aangeleverd door leden van de vereniging. Een enkele keer hebben wij een artikel van buitenstaanders aangeboden gekregen.

Wij mogen ons gelukkig prijzen dat we steeds voldoende kopij aangeboden kregen om een Kronyck te vullen, hoewel deze soms wat minder dik (24 pagina's), maar soms ook behoorlijk dik (32 pagina's) uitviel.

De inhoud van onze Kronycken werd gekarakteriseerd door een zeer gevarieerd aanbod aan artikelen, die vrijwel altijd een historische oriëntatie kenden en niet zelden van hoog niveau waren. Een gelukkig feit is dat alle Kronycken sinds enkele jaren ook op onze website zijn in te zien. Het heeft onze Vordense geschiedenis voor iedere geïnteresseerde toegankelijk gemaakt. Het heeft contacten hernieuwd met Vordenaren en/of hun nazaten die naar elders in Nederland of verder over de wereld waren uitgezwermd.

Al met al denk ik dat we trots mogen zijn op onze Kronyck, die we kunnen uitgeven zonder voor de financiering ervan afhankelijk te zijn van advertenties. Het is ons ook veel waard dat we de Kronyck in hetzelfde, vertrouwde uiterlijk hebben kunnen blijven uitgeven. Wij zien de komende jaren met vertrouwen tegemoet.

Op onze website vindt u, behalve de totale inhoud van alle uitgaves van de Kronyck en van de Midwinterpraot, een overzicht van alle artikelen die sinds het begin, in 1981, in de Kronyck, resp. de Midwinterpraot, tot 2000, zijn gepubliceerd.

Hennie Rossel

INHOUDSOPGAVE

<i>Inhoud</i>		<i>pag.</i>
Van de voorzitter		2
Vereniging 'OUD VORDEN' Toen.. en.. Nu	Hennie Reindsen	3
Wel en wee aan de Dorpsstraat	Wim Jansen	9
De redactie door de jaren heen	Hennie Rossel	40